QUỲNH PHỤ

Đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp

Nhằm nâng cao hiệu quả sản xuất, giảm sức lao động, tiết kiệm chi phí…, thời gian qua, các địa phương trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ có nhiều giải pháp hỗ trợ nông dân đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất.

Người dân xã An Ninh (Quỳnh Phụ) sử dụng thiết bị bay không người lái phun thuốc phòng, trừ sâu bệnh.

Thay đổi tư duy

An Ninh là xã có diện tích gieo cấy lúa nhiều của huyện Quỳnh Phụ với diện tích hàng năm trên 300ha. Những năm qua, việc đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp được địa phương quan tâm; nhiều máy móc phục vụ sản xuất được bà con xã viên đầu tư vào các khâu để nâng cao năng suất. Bà Nguyễn Thị Mai, Giám đốc HTX DVNN xã chia sẻ: Hiện nay, toàn xã có 20 máy làm đất, 16 máy cấy loại 4 hàng đến 8 hàng, 1 máy gặt... Hầu hết mọi công đoạn trong sản xuất đều được cơ giới hóa, trong đó khâu làm đất đã cơ giới hóa 100%; gieo mạ, cấy bằng máy chiếm 65%; phun phòng trừ sâu bệnh bằng thiết bị bay không người lái chiếm 30%; thu hoạch 100% cơ giới hóa. Việc đồng bộ cơ giới hóa giúp giảm lao động thủ công, tăng năng suất lao động, giảm chi phí đầu vào cho bà con nông dân; giúp nông dân không bỏ ruộng do thiếu lao động, các đại điền tích tụ diện tích lớn để tập trung sản xuất.

Năm 2022, trước thực tế nhiều hộ dân trong xã bỏ ruộng hoang, gia đình ông Tô Văn Khải, thôn An Ninh, xã An Ninh đã mượn lại khoảng 4ha để sản xuất. Nhờ áp dụng cơ giới hóa, đến nay gia đình ông đã tích tụ được hơn 20ha, mang lại giá trị kinh tế cao. Ông Khải chia sẻ: Thời gian trước, phần lớn diện tích ở đây đều bị bỏ hoang, cỏ mọc um tùm nên tôi mượn lại để sản xuất. Với quyết tâm sản xuất phải hiệu quả cao, gia đình tôi áp dụng cơ giới hóa toàn bộ từ khâu gieo mạ, bón phân, bảo vệ thực vật và thu hoạch. Với hơn 20ha, tôi sắm 2 máy cày, 2 máy cấy công suất lớn cùng máy rắc phân, máy gieo mạ, thiết bị bay không người lái phun thuốc phòng trừ sâu bệnh, máy bơm tưới tiêu... Việc cơ giới hóa giúp giảm nhân công, chi phí, kịp thời vụ, năng suất cao, nhờ đó thu nhập cũng cao hơn. Mỗi năm, sau khi trừ chi phí gia đình tôi thu lãi 400 - 500 triệu đồng.

Với cánh đồng chuyên canh rau màu xã Quỳnh Hải rộng trên 200ha, việc cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp đã được người dân ở đây duy trì từ nhiều năm nay. Ông Đỗ Công Chuân, Chủ tịch UBND xã chia sẻ: Trước đây, việc cơ giới hóa được bà con xã viên áp dụng nhưng mới chỉ ở một số khâu đơn giản như phay đất, làm đất. Khi diện tích rau màu được luân canh liên tục, mỗi năm 5 - 6 vụ nên người dân sử dụng máy lên luống. Hiện, toàn xã có khoảng 60 máy làm đất, lên luống phục vụ bà con xã viên. Nhờ áp dụng cơ giới hóa giúp địa phương mở rộng được diện tích, nâng cao năng suất, người dân gắn bó với đồng ruộng, ổn định đời sống. Trung bình mỗi năm vùng chuyên canh rau màu của xã mang lại nguồn thu từ 800 triệu đồng đến 1 tỷ đồng.

Để nông dân gắn bó với đồng ruộng

Để tiếp tục đẩy mạnh áp dụng cơ giới hóa trong sản xuất nông nghiệp, đồng thời thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 29/2021/NQ-HĐND của HĐND tỉnh về cơ chế, chính sách hỗ trợ tích tụ, tập trung đất đai; mua máy cấy, hệ thống thiết bị sấy phục vụ sản xuất nông nghiệp trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025 và Nghị quyết số 08/2023/NQ-HĐND của HĐND tỉnh về cơ chế, chính sách hỗ trợ tích tụ, tập trung đất đai để phát triển kinh tế nông nghiệp tỉnh giai đoạn đến năm 2028, thời gian qua, huyện Quỳnh Phụ đã chỉ đạo đơn vị chuyên môn phối hợp với các địa phương tổ chức rà soát, lập hồ sơ mua sắm máy để trình cấp có thẩm quyền phê duyệt; phối hợp với các tổ chức tín dụng hướng dẫn vay vốn ưu đãi để mua sắm máy, thiết bị... nhằm tăng nhanh tỷ lệ áp dụng cơ giới vào sản xuất nông nghiệp. Ông Nguyễn Văn Phát, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Trên tinh thần các văn bản chỉ đạo của tỉnh về cơ chế hỗ trợ máy móc để áp dụng cơ giới hóa vào sản xuất, đến nay, trong tổng số 1.636 máy móc phục vụ sản xuất nông nghiệp: máy làm đất, máy cấy, máy gặt, máy sấy, kho lạnh... toàn huyện có 328 máy hỗ trợ cho các HTX, hộ tích tụ ruộng đất bằng nguồn ngân sách của tỉnh. Huyện chỉ đạo các địa phương tích cực hỗ trợ bà con xã viên, nhất là các hộ đại điền đẩy mạnh quá trình cơ giới hóa. Nhờ cơ chế, chính sách hỗ trợ kịp thời, toàn huyện hiện có 312 hộ tích tụ được trên 1.376ha với quy mô từ 2ha trở lên, qua đó tạo điều kiện áp dụng đồng bộ cơ giới hóa, giảm chi phí lao động, bảo đảm sản phẩm đồng đều, chất lượng cao, tăng hiệu quả, tiến tới sản xuất nông nghiệp hàng hóa quy mô lớn, bền vững.

Tại các địa phương, cùng với cơ chế hỗ trợ của tỉnh, các HTX tích cực tuyên truyền, vận động bà con cho thuê, mượn ruộng, đổi ruộng thành vùng liên kết để sản xuất, từ đó đầu tư máy móc vào sản xuất. Tại vùng liên kết sản xuất xã An Ninh, sau khi quy hoạch được vùng sản xuất tập trung, HTX quan tâm khôi phục lại vùng tưới tiêu nước, tổ chức tập huấn khoa học kỹ thuật cho hộ đại điền từng bước áp dụng cơ giới hóa, tiến bộ khoa học kỹ thuật cũng như chuyển giao kỹ thuật để sản xuất hiệu quả. Địa phương tăng cường đầu tư cơ sở hạ tầng, cứng hóa hệ thống kênh mương, tuyến đường trục... phục vụ quá trình cơ giới hóa.

Để tăng giá trị thu nhập trên diện tích canh tác, giải phóng sức lao động trong nông nghiệp, thời gian tới, huyện Quỳnh Phụ tiếp tục đồng hành với các địa phương đầu tư nhiều thiết bị, máy móc hiện đại phục vụ sản xuất, bắt kịp xu thế phát triển hiện nay.

NGUYỄN CƯỜNG

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Triển khai kế hoạch trồng trọt năm 2025

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn vừa tổ chức triển khai kế hoạch sản xuất trồng trọt năm 2025.

Năm 2025, toàn tỉnh phấn đấu tốc độ tăng trưởng lĩnh vực trồng trọt từ 0,6% trở lên; trong đó, diện tích lúa vụ xuân đạt khoảng 74.000ha, năng suất lúa xuân đạt trên 70 tạ/ha, sản lượng đạt trên 510.000 tấn; diện tích cây màu xuân đạt 15.000ha trở lên, cây màu hè đạt 11.000 ha. Lúa chất lượng cao khoảng 50% tổng diện tích gieo cấy. Để đạt mục tiêu này, ngành nông nghiệp hướng dẫn các địa phương đưa các giống ngắn ngày, có giá trị kinh tế cao, có thị trường và phù hợp với điều kiện thời tiết khí hậu vào sản xuất. Mở rộng diện tích lúa gieo, cấy bằng máy lên 35.000ha; khuyến khích người dân tích tụ, tập trung đất đai, cấy cùng trà, cùng giống; áp dụng tối đa cơ giới hóa vào sản xuất; đồng thời, sản xuất lượng sản phẩm lớn tạo thuận lợi cho việc liên kết bao tiêu sản phẩm, tăng giá trị của nông sản, xây dựng thương hiệu, tăng cường xúc tiến thương mại; tổ chức sản xuất nông nghiệp hữu cơ, bền vững, thân thiện với môi trường, giảm phát thải khí nhà kính.

Tại hội nghị, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổng kết các mô hình kinh tế nông nghiệp thực hiện Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XX.

Thăm các mô hình phát triển kinh tế nông nghiệp

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn vừa tổ chức đoàn đi thăm các mô hình phát triển kinh tế nông nghiệp.

Tại HTX Hoa sen Vân Đài, xã Chí Hòa (Hưng Hà), các đại biểu đã tham quan mô hình trồng hoa lay ơn. Sau 4 năm chuyển đổi 5ha đất cấy lúa kém hiệu quả, HTX đã tiến hành cải tạo để trồng sen. Đến nay đã xây dựng thành công 3 sản phẩm OCOP 3 sao: trà lá sen, trà ướp hoa sen và hạt sen khô. Sau vụ sen, HTX trồng 2ha hoa lay ơn, 7.000 cây đỗ quyên, 5.000 cây trà, 1.000 cây mai vàng... phục vụ thị trường tết.

Tại xã Thống Nhất (Hưng Hà), đoàn đã tham quan vùng trồng cây ngưu tất là cây trồng chủ lực trong vụ đông của địa phương. Năm nay, toàn xã trồng 90ha ngưu tất, chiếm 44% diện tích vụ đông. Năng suất đạt 8 - 10 tạ/sào. Sản phẩm được thương lái thu mua ngay tại ruộng với giá cả ổn định. Thu nhập đạt 10 - 12 triệu đồng/sào/vụ đông. Để nghề trồng cây dược liệu phát triển ổn định, bền vững, địa phương cần có cơ chế hỗ trợ, tạo điều kiện của chính quyền các cấp trong việc quy hoạch mở rộng vùng trồng; đầu tư các loại máy móc để đáp ứng quy chuẩn sản xuất; liên kết thị trường tiêu thụ sản phẩm để ổn định đầu ra...

MINH NGUYỆT

PHÂN LOẠI RÁC THẢI TẠI NGUỒN

Khó trước mắt - lợi lâu dài

(tiếp theo và hết)

KỲ 3: VIỆC LÀM TẤT YẾU VÌ TƯƠNG LAI

Theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường, chậm nhất ngày 31/12/2024 các địa phương phải triển khai phân loại chất thải rắn sinh hoạt (CTRSH). Việc này sẽ gặp nhiều khó khăn nhưng về lâu dài sẽ mang lại lợi ích rất lớn. Chính vì vậy, đồng bộ tất cả các khâu từ phân loại, thu gom, đặc biệt là xử lý, tái chế rác thải sinh hoạt là yếu tố quan trọng quyết định thành công của phân loại rác thải tại nguồn.

Yêu cầu cấp thiết

Theo báo cáo của Sở Tài nguyên và Môi trường, tổng lượng CTRSH trên địa bàn toàn tỉnh hiện nay khoảng 1.040 tấn/ngày, tương đương 379.600 tấn/năm và số lượng này mỗi năm đều gia tăng. Đến thời điểm này mới chỉ có rác thải sinh hoạt của thành phố Thái Bình và 15 xã, thị trấn của huyện Quỳnh Phụ được các nhà máy thu gom, phân loại, xử lý. Tại các xã, thị trấn trên địa bàn tỉnh có 79 lò đốt rác quy mô nhỏ đang hoạt động, tuy nhiên đã xuống cấp, hư hỏng, không đủ điều kiện vận hành, hiệu quả xử lý rác thải thấp. Cùng với đốt rác thì các xã, thị trấn xử lý bằng hình thức chôn lấp, tuy nhiên hầu hết bãi rác do các địa phương xây dựng đều tự phát, không theo thiết kế và không bảo đảm tiêu chuẩn, một số bãi rác lộ thiên gây ô nhiễm môi trường. Với lượng rác thải như vậy chủ yếu đem chôn lấp thì chỉ vài chục năm sau Thái Bình sẽ không còn chỗ để chôn lấp. Chưa kể, với lượng rác khổng lồ như trên chôn lấp xuống lòng đất sẽ gây ô nhiễm rất lớn cho đất cũng như nguồn nước ngầm. Ô nhiễm môi trường đồng nghĩa với việc thúc đẩy nhanh quá trình biến đổi khí hậu và làm cho hậu quả của nó trở nên khắc nghiệt hơn.

Phân loại rác thải tại nguồn tại xã Thụy Ninh (Thái Thụy).

Theo ông Nguyễn Văn Trường, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường: Việc thu gom, phân loại, xử lý CTRSH trên địa bàn tỉnh hiện gặp nhiều khó khăn, vướng mắc. Rác càng ngày càng nhiều, đa dạng về thành phần, phức tạp về tính chất trong khi nhận thức về phân loại rác thải tại hộ gia đình của người dân chưa cao; nhận thức, ý thức trách nhiệm của một số chính quyền địa phương, doanh nghiệp và người dân còn hạn chế; thiếu thiết bị thu gom, phương tiện vận chuyển chuyên dụng chưa đáp ứng yêu cầu. Nguồn vốn đầu tư cho việc thu gom, phân loại, xử lý rác thải sinh hoạt chủ yếu từ ngân sách nhà nước, nguồn vốn từ khu vực tư nhân, xã hội hóa còn khiêm tốn. Nghị định số 45/2022/NĐ-CP, ngày 7/7/2022 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường về việc lập biên bản xử lý vi phạm hành vi thải, bỏ rác sinh hoạt rất khó thực hiện. Theo quy định phải kịp thời phát hiện, trong khi các địa phương không đủ lực lượng để phát hiện, lập biên bản. Hiện nay, công nghệ xử lý rác thải (đặc biệt là công nghệ lò đốt) còn thủ công, chưa đáp ứng quy chuẩn hiện hành về việc xử lý chất thải, thiết bị xử lý xuống cấp nhanh. Các bộ, ngành cũng chưa có hướng dẫn cụ thể cho các địa phương về quy trình tuyển chọn nhà đầu tư xử lý rác thải sinh hoạt, gây lúng túng trong việc tìm kiếm công nghệ tiên tiến phù hợp với rác thải trên địa bàn tỉnh. Việc tuyển chọn nhà đầu tư xử lý rác thải tại tỉnh phải tuân thủ quy định của Luật Đấu thầu, Luật Đất đai, Luật Đầu tư theo hình thức đối tác công tư (PPP). Các địa phương chưa có quỹ đất sạch, bàn giao một cách nhanh chóng để nhà đầu tư xây dựng nhà máy xử lý rác thải. Tại một số địa phương, người dân chưa đồng thuận với việc đầu tư xây dựng nhà máy xử lý rác thải tập trung quy mô lớn, hiện đại, thân thiện với môi trường.

Ông Đỗ Văn Trịnh, Phó Chủ tịch UBND huyện Tiền Hải cho biết: Mặc dù huyện đã có nhà đầu tư dự án xử lý rác thải quy mô toàn huyện song công tác giải phóng mặt bằng, thu hồi đất, giao đất cho nhà đầu tư đang gặp khó khăn do chưa có sự đồng thuận của người dân khu vực dự án. Do vậy, các địa phương vẫn phải duy trì biện pháp xử lý rác thải bằng lò đốt thủ công và chôn lấp tổng hợp; trong khi chế độ tiền lương, tiền công chi cho người lao động, nhân viên thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải chưa tương xứng; bảo hiểm, phụ cấp độc hại nghề nghiệp chưa có nên rất khó khăn.

"Cuộc chiến dài hơi"

Để hỗ trợ các địa phương giải quyết "bài toán" xử lý rác thải sinh hoạt, HĐND tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 17/2021/NQ-HĐND quy định về cơ chế, chính sách hỗ trợ thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải sinh hoạt đối với các xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2021 - 2025. Từ năm 2021 đến năm 2024 đã hỗ trợ 119.038 triệu đồng. Ngoài ra, hàng năm, Sở Tài nguyên và Môi trường phối hợp với Sở Kế hoạch và Đầu tư tham mưu UBND tỉnh hỗ trợ kinh phí xử lý rác thải cho Công ty Cổ phần Thương mại Thành Đạt thực hiện xử lý rác thải sinh hoạt cho 15 xã, thị trấn trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ. Tuy nhiên, nguồn kinh phí hỗ trợ chỉ mới đáp ứng một phần yêu cầu thực tiễn đặt ra.

Ông Nguyễn Văn Trường, Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường cho biết thêm: Để công tác thu gom, phân loại, xử lý rác thải trên địa bàn tỉnh đạt hiệu quả, trước hết phải đẩy mạnh công tác tuyên truyền pháp luật bảo vệ môi trường tới các địa phương, doanh nghiệp và người dân; vận động, thuyết phục người dân phân loại rác thải tại gia đình; nhân rộng các mô hình phân loại rác thải tại nguồn và tổ chức việc thu gom, vận chuyển rác thải đã phân loại theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường, các quy định, kế hoạch của UBND tỉnh. Thực hiện quy hoạch vị trí, bố trí quỹ đất cho các khu xử lý chất thải rắn tập trung, công nghệ cao theo Quy hoạch tỉnh Thái Bình thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050. Thời gian tới, Sở sẽ tham mưu UBND tỉnh quy định cụ thể hình thức và mức kinh phí hộ gia đình, cá nhân phải chi trả cho công tác thu gom, vận chuyển và xử lý CTRSH dựa trên khối lượng hoặc thể tích chất thải đã được phân loại; định giá dịch vụ thu gom, vận chuyển, xử lý CTRSH theo quy định của pháp luật về giá. Tổ chức thanh tra, kiểm tra định kỳ và đột xuất quá trình thực hiện phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý CTRSH theo các quy định hiện hành. Kiểm soát chặt chẽ việc xử lý rác thải đối với các mô hình tư nhân tham gia hoạt động xử lý rác thải. Tăng cường hợp tác đầu tư xây dựng các khu xử lý rác thải theo hình thức BT, BOT, đối tác công tư... Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra, chấn chỉnh hoạt động thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải...

Ông Phạm Văn Hoài, Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Đông Hưng đề xuất: Trong điều kiện hiện nay cần tiếp tục đẩy mạnh hoạt động thu gom, vận chuyển rác thải thông qua các tổ, đội vệ sinh trên địa bàn các xã, thị trấn kết hợp với việc triển khai các mô hình phân loại rác thải tại nguồn; trong đó, đẩy mạnh tuyên truyền, hướng dẫn người dân thực hiện tốt công tác phân loại rác thải tại gia đình. Cần quan tâm đến chế độ hỗ trợ bảo đảm đời sống cho người trực tiếp thu gom rác thải để họ yên tâm làm việc. Thực hiện thu giá dịch vụ thu gom, vận chuyển rác thải sinh hoạt đúng, đủ theo nguyên tắc "người gây ô nhiễm phải trả tiền" theo Quyết định số 01/2021/QĐ-UBND, ngày 25/1/2021 của UBND tỉnh về quy định giá tối đa đối với dịch vụ thu gom, vận chuyển rác thải sinh hoạt sử dụng nguồn vốn ngân sách nhà nước trên địa bàn tỉnh. Tiếp tục duy trì hoạt động các khu xử lý CTRSH tập trung, các lò đốt rác hiện có và thường xuyên duy tu, bảo dưỡng, trám lấp, vệ sinh môi trường. Các xã có lò đốt rác xuống cấp không còn khả năng hoạt động khẩn trương có phương án hợp đồng với lò đốt rác khác hoặc tạm thời xử lý bằng biện pháp chôn lấp hợp vệ sinh trong giai đoạn chưa có nhà máy xử lý rác tập trung của huyện. Bên cạnh đó, cần xây dựng các mô hình xã hội hóa trong công tác thu gom, vận chuyển, lưu giữ và xử lý CTRSH tại khu vực nông thôn. Thành lập các tổ chức hoạt động theo cơ chế tự chủ về tài chính, quản lý con người, tài sản, có sự đầu tư mua sắm xe chuyên dụng, xe đẩy thu gom rác để mở rộng địa bàn thu gom, duy trì và nâng cao tỷ lệ thu gom rác thải.

Vừa qua, Ban Kinh tế - Ngân sách, HĐND tỉnh đã giám sát việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 17/2021/NQ-HĐND của HĐND tỉnh, lãnh đạo một số ngành, địa phương khẳng định việc phân loại rác thải tại nguồn đem lại nhiều lợi ích về kinh tế, môi trường, tuy nhiên đây là "cuộc chiến dài hơi", muốn thực hiện thường xuyên, lâu dài và phát huy tác dụng thực sự điều quan trọng vẫn là nâng cao ý thức của người dân, để họ hiểu đó là trách nhiệm, quyền lợi mà tự giác thực hiện. Việc phân loại rác thải tại nguồn chỉ là khâu đầu tiên, còn rất nhiều khâu tiếp theo cần thực hiện nghiêm túc, đồng bộ và khoa học, đó là thu gom, xử lý.

Ông Mai Văn Quân, Chủ tịch UBND xã Vũ Hội (Vũ Thư) cho biết: Khu xử lý rác thải tập trung là điểm tập kết và xử lý rác của toàn xã với diện tích 3.965m^2, mỗi ngày tiếp nhận khoảng 6,1 tấn rác thải sinh hoạt, đến nay đã hết diện tích chôn lấp, rác được đổ lộ thiên, xã không có lò đốt rác, không có hệ thống thu gom, xử lý nước rỉ rác, bãi rác lại gần khu dân cư, do đó ảnh hưởng rất nhiều đến đời sống của người dân sinh sống ở khu vực gần bãi rác. Việc quy hoạch mở rộng bãi rác tại vị trí hiện tại không thực hiện được do gần khu dân cư, người dân không đồng thuận, không được quy hoạch mới. Vì vậy, chúng tôi đề nghị UBND huyện khẩn trương quy hoạch và xây dựng khu xử lý rác thải sinh hoạt tập trung của huyện để xử lý rác thải sinh hoạt của các địa phương, trong đó có xã Vũ Hội bởi hiện tại bãi rác của xã đã gần hết diện tích để đổ rác.

Để bảo vệ môi trường bền vững, cùng với thực hiện tốt việc phân loại rác thải tại nguồn, tỉnh cần có chính sách ưu đãi thu hút đầu tư và rất cần sự đồng thuận của người dân để sớm xây dựng một số nhà máy xử lý rác thải công nghệ tiên tiến, hiện đại và đây mới là giải pháp lâu dài, bền vững, mang lại lợi ích lớn cho cộng đồng, góp phần bảo vệ môi trường, sức khỏe người dân, tạo sự ổn định thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội.

NHÓM PHÓNG VIÊN